

Se Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Program temadag for Frilands leverandører d. 18. november 2015

Henriette 21521941 Jens Peter 40159831

Tid	Indlægsholder	Titel	Indhold	medbring
09.30 – 10.00	Ankomst og kaffe		Temaer: Grovfoder til frilandsgrise – hvordan? Glade grises helbred – hvad vil vi gøre?	
10.00 – 10.15	Merete Studnitz, SEGES Økologi	Velkomst Mødets indhold og formål	Formål grovfoder: Pr. 1.1.16 krav at frilandsgrise skal have grovfoder ligesom økogrise. Både for mavesundhed og beskæftigelse. Det kræver planlægning og håndlag at give grovfoder. Økogrise får allerede grovfoder . Så vi har erfaringer at trække på. 1. Heidi vil fortælle hvad grisene har ud af grovfoder 2. eksempel på, at det kan gives med succes. 3. erfaringsudveksling Målet med disse grovfodertimer er at give inspiration til og mod på at komme i gang med grovfoder til slagtesvin – en sidegevinst kan jo være, at I der allerede er i gang kan få nye ideer. Formål Glade grise: Tidligere på året forlød det i pressen at helbredet hos øko- og frilandssvin	Skriv plakat med program x2 Navneskilte? Skrive plakat med formål for begge emner

			halter. I september gav 11 eksperter deres bud på forskellige aspekter af øko og frilandssvins helbred ved en work shop om Glade Grises Helbred. Alle disse bud blev debatteret af cirka 50 mødedeltagere heriblandt svineproducenter. Jeg vil fortælle jer essensen af eksperternes vurdering og deltagernes debat. Herefter vil Lars Christian Rejkjær komme med sine tanker efter mødet om de Glade Grise. Svend Haugegaard fortæller, hvad konsekvenserne af et hul på halen kan være og Katrine Kop Fogsgaard fortæller om syge grises adfærd og behov. Jeg håber, at disse indlæg vil inspirere til at sætte mål for frilands- og økogrises helbred. Mål som vi kan vende tilbage til om et år og om to år. Det kommer vi til at diskutere sidst på mødet.	
10.15 -10.45	Heidi Mai-Lis Andersen, Aarhus Universitet 87157835 3056 9910 Er på vej til nyt institut ved Århus uni. Skal arbejde med grise og miljø. Heidi lagde grundstenene til faremarksmanualen. Vi får Heidi tilbage i folden	Grovfoder til Frilands slagtesvin, hvad har grisene ud af det?	Videnskabelige og dog forståelige begrundelser for at grovfoder er godt for slagtesvin. Adfærdsmæssige behov, fysiologiske behov. Det kan måske være nødvendigt at uddybe, hvorfor halm, som grisene jo har ikke er tilstrækkeligt.	
10.45 – 11.15	Thorbjørn Sørensen kommer på video. Har været konventionel soholder og lagde i 2013 om til økologiske slagtesvineproduktion.	Grovfoder til slagtesvin sådan kan det gøres.	TS har fundet ud af, at grisene skal have topkvalitet kløvergræsensilage. Indkøber fra kvægbonde 3x pr. uge. Og så har han brugt en del tid på at finde de rigtige hø- og halmhække. Grisene får bedre maver og de æder bedre. Lang film – spændende – for at holde jer vågne vil jeg bede jer lægge mærke til Thorbjørns lagerkapacitet!	
11.15 –	Debat alle deltagere	Praktiske erfaringer	Hjælpe hinanden med at komme med bedste løsninger på grovfodertildelin Fordele for mig og grisene, når jeg skal give grovfoder.	Bordflipover til at tegne

11.50		med grovfoder	Udfordringer ved at skulle give grovfoder? Hvordan kan jeg få grovfoder indpasset ind i mine rammer? Hvad kan du tage med hjem i egen bedrift? ---- Deles i grupper med både rådgivere, frilændere og økologer, kan identificeres af Friland.	mulige løsninger til grovfodertildeling
11.50	Toves tid	Avl		
12.00 13.00		FROKOST		
13.00 -13.15	Merete Studnitz, SEGES Økologi	Udtalelse fra Glade Grises Helbred – en work shop	Hovedkonklusioner fra work shop. Inkl. tal for hvor mange anmærkninger, der er. 	
13.15 – 13.25	Svineproducent Lars Christian Rejkjær lr@vjl.dk 97 33 00 20 40 14 33 20 Lars er én af de svineproducenter der deltog i work shoppen.	Glade grises helbred set med producenterens øjne	Work shoppen gav anledning til at tænke.... Medicinhåndtering er for bureaukratisk => undermedicinering Forslår sundhedsaftale uanset størrelse (undersøger, hvor mange producenter der leverer mindre end 3000 grise) => kan gå i gang med at medicinere uden dyrlæge	
13.25 – 13.45	Dyrlæge Svend Haugegaard 33394934 Ansæt i VSP, obducerer grise i Kjellerup. Det gjorde indtryk, da Svend fortalte om	Hul på grisen er indgang til hele grisen	Hul på grisen kan have fatale følger. Hul på halen er særlig risiko. Jo flere grise, der er sammen jo flere smittekontakter	

	konsekvenser af halebid på work shop. Derfor inviteret til i dag, med tid til spørgsmål. Har selv været økosvineproducent.			
13.45-14.05	Katrine Kop Fogsgaard 87157963 Århus Universitet. Phd i malkekøers sygdomsperiode efter yverbetændelse. Arbejder nu med transport af søer. Katrine ved meget om, hvordan syge dyr har det og hvordan de opfører sig. Netop det vi har brug for at vide for at kunne behandle dem bedst muligt.	Truer det grises velfærd at være syg?	Hvor slemt er det for en gris at være syg eller skadet? En syg gris ændrer adfærd og behov. Vi kender tegnene, men ser vi dem?	
14.05-14.50	Ved bordene	Debat alle deltagere	Håber at indlæggene har inspireret til at vi sammen kan sætte mål for grisenes helbred. Diskuter det i grupperne. • Hvor ser vi problemer i relation til frilands- og økoslagtesvins helbred? • Hvilke problemer vil vi gøre noget ved? • Hvad vil vi måles på ved Temadag 2016 og Temadag 2017? • Hvordan når vi dertil?	Udskriv spørgsmål

			Vi samler mål for 2015 og 2016 i plenum – og hvordan vi når dertil. Det vi bliver enige om bliver lagt på Frilands hjemmeside og jeg har lovet at skrive om emnerne ved dette møde i Magasinet svin, så hvis vi bliver enige om mål kommer de med der.	
14.50-15.00		Afslutning		